

संकटमोचन हनुमान अष्टक

Hanuman Ashtak with Marathi meaning

GOSWAMI TULSIDAS · GITA PRESS TEXT · मराठी अर्थासह

- ① बाल समय रबि भक्षि लियो तब तीनहुँ लोक भयो अँधियारो ।
ताहि सों त्रास भयो जग को यह संकट काहु सों जात न टारो ॥
देवन आनि करी बिनती तब छाँड़ि दियो रबि कष्ट निवारो ।
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: बालपणी तुम्ही सूर्याला फळ समजून तोंडात घेतले, आणि तिन्ही लोकांत अंधार पसरला. सगळे जग घाबरले. देवांनी विनंती केल्यावर तुम्ही सूर्याला सोडले आणि सर्वांचे संकट दूर झाले.

- ② बालि की त्रास कपीस बसै गिरि जात महाप्रभु पंथ निहारो ।
चौंकि महा मुनि साप दियो तब चाहिय कौन बिचार बिचारो ॥
कै द्विज रूप लिवाय महाप्रभु सो तुम दास के सोक निवारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: वालीच्या भीतीने सुग्रीव डोंगरावर लपून राहत होते. श्रीरामांना येताना पाहून त्यांनी तुम्हाला पाठवले. तुम्ही ब्राह्मणाचे रूप घेऊन रामांना भेटलात, त्यांना सुग्रीवाकडे आणले आणि सुग्रीवाचे दुःख दूर केले.

- ③ अंगद के सँग लेन गये सिय खोज कपीस यह बैन उचारो ।
जीवत ना बचिहौ हम सो जु बिना सुधि लाए इहाँ पगु धारो ॥
हेरि थके तट सिंधु सबै तब लाय सिया-सुधि प्रान उबारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: अंगदासोबत सीतेच्या शोधाला गेलेले वानर बातमी न घेता परत आले तर प्राण जातील, अशी सुग्रीवाची आज्ञा होती. थकून सगळे समुद्रकिनारी बसले होते, तेव्हा तुम्ही सीतेची बातमी आणली आणि सर्वांचे प्राण वाचवले.

- ④ रावन त्रास दर्ई सिय को सब राक्षसि सों कहि सोक निवारो ।
ताहि समय हनुमान महाप्रभु जाय महा रजनीचर मारो ॥
चाहत सीय असोक सों आगि सु दै प्रभु मुद्रिका सोक निवारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: रावण सीतेला घाबरवत होता आणि राक्षसींकडून त्रास देत होता. त्याच वेळी तुम्ही पोहोचलात. दुखी सीता अशोक वृक्षाखाली अग्नी मागत होती, तेव्हा तुम्ही रामांची अंगठी देऊन तिचा शोक दूर केला.

- ⑤ बान लग्यो उर लछिमन के तब प्रान तजे सुत रावन मारो ।
लै गृह बैद्य सुषेन समेत तबै गिरि द्रोण सु बीर उपारो ॥
आनि सजीवन हाथ दर्ई तब लछिमन के तुम प्रान उबारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: मेघनादाच्या बाणाने लक्ष्मण बेशुद्ध झाले. तुम्ही वैद्य सुषेणाला घरासकट आणले आणि द्रोणागिरी पर्वत उचलून संजीवनी आणली. अशा प्रकारे तुम्ही लक्ष्मणाचे प्राण वाचवले.

- ⑥ रावन जुद्ध अजान कियो तब नाग कि फाँस सबै सिर डारो ।
श्रीरघुनाथ समेत सबै दल मोह भयो यह संकट भारो ॥
आनि खगेस तबै हनुमान जु बंधन काटि सुत्रास निवारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: युद्धात रावणाने नागपाशाने श्रीराम आणि संपूर्ण सेनेला बांधले. सगळे संकटात पडले. तेव्हा तुम्ही गरुडाला आणले, त्याने सर्व बंधने तोडली आणि संकट दूर झाले.

- ⑦ बंधु समेत जबै अहिरावन लै रघुनाथ पताल सिधारो ।
देबिहिं पूजि भली बिधि सों बलि देउ सबै मिलि मंत्र बिचारो ॥
जाय सहाय भयो तब ही अहिरावन सैन्य समेत सँहारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: अहिरावण राम आणि लक्ष्मणाला पाताळात बळी देण्यासाठी घेऊन गेला. तुम्ही तिथे जाऊन अहिरावणाला त्याच्या सेनेसह मारले आणि दोन्ही भावांना परत आणले.

- ⑧ काज किये बड़ देवन के तुम बीर महाप्रभु देखि बिचारो ।
कौन सो संकट मोर गरीब को जो तुमसों नहिं जात है टारो ॥
बेगि हरो हनुमान महाप्रभु जो कछु संकट होय हमारो ॥
को नहिं जानत है जगमें कपि संकटमोचन नाम तिहारो ॥

अर्थ: हे वीरा, तुम्ही देवांची मोठमोठी कामे केली आहेत. मग विचार करा, माझ्यासारख्या गरिबाचे असे कोणते संकट आहे जे तुम्ही दूर करू शकत नाही? हे हनुमाना, लवकर या आणि माझे जे काही संकट आहे ते दूर करा.

दो हा

लाल देह लाली लसे, अरु धरि लाल लँगूर ।
बज्र देह दानव दलन, जय जय जय कपि सूर ॥

अर्थ: ज्यांचे शरीर लाल आहे, जे लाल शेंदुराने शोभतात, ज्यांचे शरीर वज्रासारखे कठीण आहे आणि जे राक्षसांचा नाश करतात, त्या कपिराज हनुमानाचा जय असो, जय असो, जय असो.

A free offering from hanumanashtak.in · please share, do not sell.